

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lausuntopalvelu.fi

Asia: Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Viite: VN/471/2021

Sivistystyönantajien lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnon keskeinen sisältö

- **Pidämme perusteltuna säätää poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden jatkosta.**
- **Perusopetusta koskevaan lainsäädäntöön tulee lisätä pysyvät säännökset normaaliolojen poikkeus- ja häiriötilanteisiin**
- **Päätöksenprosessissa tartuntatautiviranomaisten kanssa on ollut haasteita**
 - **Tämän vuoksi vuoropuhelua on tiivistettävä ja yksityiset opetuksen järjestäjät otettava vahvemmin mukaan paikalliseen päätöksentekoon**
- **Taloudelliset- ja pitkäaikaisvaikutukset opetukseen tulee ottaa vakavasti**
 - **Oppimisvajeen paikkaamiseen tulee etsiä ratkaisuja ja opetuksen järjestäjien tukeen tulee kiinnittää huomiota.**
 - **Kaikkien opetuksen järjestäjät tulee voida olla hakukelpoisia**
- **Etäopetuksen käyttöä ja hyödyntämistä on syytä selvittää lisää**

Sivistan lausunto (lausuntopalvelu.fi)

Sivistystyönantajat ry (myöhemmin Sivista) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta opetus- ja kulttuuriministeriölle perusopetuslain ja Helsingin eurooppalaisesta koulusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Esitys on jatkoa aiempiin poikkeuksellisten opetusjärjestelyihin ja varmistaisi vastaavan säätelytilan jatkumisen myös vuoden lukuvuonna 2021–2022.

Sivista pitää hyvänä, että esityksellä jatkettaisiin poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden voimassaoloa myös seuraavan lukuvuoden ajaksi.

Tämä antaa koulutuksen järjestäjille työkaluja vastata tartuntatautilanteeseen nimenomaan paikalliset olosuhteet huomioon ottaen. **Opetuksen järjestäjien kannalta olisi kuitenkin tärkeää, että perusopetusta koskevaan lainsäädäntöön lisätään pysyvät säännökset normaaliolojen poikkeus- ja häiriötilanteisiin, joilla voi olla vaikutuksia opetuksen järjestämiseen.** Katsomme, että nykyinen perusopetuslain 20 a § ei ole toimiva pysyvälouenteinen ratkaisu, vaan sellainen täytyy luoda, perustuslailliset reunaehdot huomioiden.

Sivista on aiemmissa lausunnoissaan korostanut, että hallituksen esityksessä määritellyt reunaehdot etäopetukseen siirtymisestä, ovat selkeät ja pitänyt oikeana, että päätös tehdään yhdessä alueellisten tartuntatautiviranomaisten kanssa. Käytäntö on kuitenkin näyttänyt, että päätöksenprosessissa tartuntatautiviranomaisten kanssa on ollut haasteita ja tietämys perusopetuslain osalta puutteellista. **Pidämme näin ollen tärkeänä, että yhteistyötä tartuntatautiviranomaisten ja opetuksen järjestäjien välillä tiivistetään entisestään ja vuoropuhelua lisätään. Yksityisiä opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä on tuettava paikallisissa päätöksissä riittävällä tavalla ja heidät on otettava mukaan yhteistyöhön paikallisten viranomaisten kanssa.**

Hallituksen esitysluonnoksessa kuvataan ansiokkaasti sitä polarisaatiota, mitä pitkään jatkunut koronakriisi aiheuttaa oppimistuloksissa ja opiskelijoiden, henkilökunnan ja johdon hyvinvoinnissa. **Sivista katsoo, että koronakriisin taloudellisia- ja pitkäaikaisvaikutuksia opetukseen ja koulutukseen ei ole otettu tarpeeksi vakavasti Suomen hallituksen osalta.** Esimerkiksi arviomme mukaan oppilashuollon kuraattori- ja psykologipalveluiden siirtäminen sote-hyvinvointialueille tulee lisäämään – ei poistamaan – näitä ongelmia.

Sivista esittää, että oppimisvajeen paikkaamiseen tulee etsiä ratkaisuja ja opetuksen järjestäjien tukeen tulee kiinnittää huomiota. On varmistettava, että kaikki opetuksen järjestäjät voivat olla hakukelpoisia, kun haetaan avustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen ja koronasta aiheutuneiden oppimisvajeiden paikkaamiseen. Nyt harjoittelukouluille ei ole suoraan myönnetty opetus- ja kulttuuriministeriöstä avustuksia.

Lopuksi Sivista korostaa, että **etäopetuksen käyttöä ja hyödyntämistä on syytä selvittää lisää, samalla kun kehitystyötä hybridiopetuksen osalta jatketaan.** On kuitenkin huomioitava, että nyt lausunnoilla olevat säännökset koskevat normaalioloista poikkeamista. Tätä on syytä terävöittää erinäisissä ohjeistuksissa ja viestinnässä.

Helsingissä 22.4.2021,

Sivistystyönantajat ry

Johtaja
Laura Rissanen
041 540 4505

Elinkeinopoliittinen asiantuntija
Jussi-Pekka Rode
040 168 6836

Lisätietoja:

Jussi-Pekka Rode
040 168 68 36
jussi-pekka.rode@sivista.fi